Buletin informativ
Agenția de Dezvoltare Regională Sud

Iunie – iulie 2015

Editorial

Din numele Ministerului Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor în comun cu Agenţia de Dezvoltare Regională Sud, îmi exprim recunoștința pentru activitatea prestată și pentru profesionalismul de care au dat dovadă membrii Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud 2011-2015, pe întreaga perioadă a mandatului.

În această perioadă, cu suportul Dvs. a fost asigurată implementarea politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Sud, prin aprobarea documentelor de politici regionale, inclusiv a programelor regionale sectoriale, precum şi prin aprobarea proiectelor de dezvoltare regională, care au fost propuse pentru implementare. Vă dorim succese în activitatea ulterioară şi mizăm mult pe suportul Dvs. la implementarea în continuare a politicii de dezvoltare regională în Regiunea de Dezvoltare Sud.

Am o deosebită onoare și plăcere să felicit noii aleși în Administrațiile Publice Locale de nivelul I și II din Regiunea Sud, care au susținut cu succes lupta în campania alegerilor locale din 2015.

Actualmente suntem la etapa de constituire a noului Consiliu Regional de Dezvoltare și mizăm pe disponibilitatea Dvs. de a participa activ în realizarea obiectivelor propuse.

Sunt convinsă că numai împreună, și cu eforturi commune, vom reuși să contribuim la prosperitatea țării noastre și la îmbunătățirea condițiilor de trai a populației din Regiunea Sud prin implementarea politicilor și proiectelor regionale.

Cu mult respect, Maria Culeșov,
Director, Agenția de Dezvoltare Regională Sud

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Proiecte în curs de implementare

Şedinţă de lucru desfăşurată la şantierul ”Lacul Sărat”

Pentru a asigura calitatea proiectelor implementate de ADR Sud, cu regularitate sunt convocate şedinţe de lucru direct la şantierele de construcţii.

La şedinţa comună de lucru arhitectul şef al or. Cahul, managerul de proiect, antreprenorul general, şeful inspecţiei teritoriale în construcţii Sud, autorul de proiect şi reprezentanţii ADR Sud au discutat dificultăţile apărute în procesul de execuţie a lucrărilor de construcţie şi s-au axat pe identificarea soluţiilor constructive de proiect pentru redirecţionarea apelor pluviale.

La faţa locului, în prezenţa comisiei s-au constat unele impedimente de ordin tehnic la realizarea proiectului şi anume - construcţia zidului de protecţie în jurul lacului nu ar soluţiona problema pătrunderii apelor pluviale pe teritoriul Lacului Sărat deoarece nu este asigurată scurgerea apei acumulate. Aceste impedimente duc la imposibilitatea continuării lucrărilor de construcţie.

Intru soluţionarea cât mai rapidă a cauzelor ce stagnează mersul lucrărilor vis-a-vis de proiectul "Lacul Sărat" participanţii la întâlnire au luat următoarele decizii:

1. Modificarea proiectului privind construcţia fundaţiei de beton a gardului din partea de nord a zonei de odihnă, dea lungul acesteia fiind prevăzută construcţia şanţului de scurgere a apelor;
2. Construcţia captajelor suplimentare contra apelor pluviale;

3. Construcţia căilor de acces de pe trotuar pe plajă;
4. Urgentarea elaborării soluţiilor tehnice ce ţin de amenajarea malurilor Lacului Sărat.

Responsabilitatea pentru urgentarea proiectării sistemului de scurgere a apelor pluviale din zona adiacentă Lacului Sărat este atribuită Primăriei Cahul, care la rândul său va identifica şi mijloace financiare pentru execuţia lucrărilor de construcţie a sistemului de scurgere a apelor pluviale şi amenajarea căilor de acces în zona adiacentă.

Şedinţa a fost organizată în cadrul proiectului " Reabilitarea Zonei de Odihnă şi Agrement „Lacul Sărat" finanţat din sursele FNDR şi implimentat către ADR Sud.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Proiecte în curs de implementare

Vizită de monitorizare la proiectele din Regiunea Sud

Vizitele de monitorizare efectuate de către specialiștii ADR Sud la proiectele în derulare, fac parte din sistemul de monitorizare a implementării proiectelor investiționale. La finele lunii iulie, la inițiativa și cu participarea Șefului Direcției Generale Dezvoltare Regională din cadrul Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, domnului Valerian Bînzaru, a fost efectuată o vizită de monitorizare la proiectele implementate de ADR Sud în orașul Cahul.

Din sursele FNDR în orașul Cahul sunt în proces de implementare două proiecte, ”Reabilitarea Zonei de Odihnă şi Agrement „Lacul Sărat" și "Reabilitarea și modernizarea drumului de importanță regională - str. I. Spirin din or. Cahul". După ce au fost vizitate șantierele de lucru în cadrul acestor proiecte, a fost convocată o ședință de lucru cu participarea, primarului de Cahul, dlui Nicolae Dandiș, arhitectului șef al orașului Cahul, managerilor de proiecte, antreprenorilor și altor persoane interesate. În cadrul ședinței s-a discutat despre deficiențele parvenite în procesul de desfășurare a lucrărilor, despre necesitatea mobilizării întregii echipe implicate în implementarea acestor proiecte importante pentru raionul Cahul și pentru întreaga regiune.

Implementarea cu succes al acestor proiecte va contribui la dezvoltarea infrastructurii de agrement turistic, la impulsionarea turismului în regiune și corespunzător la dezvoltarea economică a orașului Cahul ca potențial pol de dezvoltare al Regiunii de Dezvoltare Sud.

Ambele proiecte sunt incluse în Documentul Unic de Program și sunt finanțate din Fondul Național de Dezvoltare Regională.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Istorie de succes: Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani - oportunități sporite pentru dezvoltarea economică pentru Zona de Sud a RM

A bătut la zeci de uși, a parcurs sute de km, a negociat, a solicitat și până la final a obținut ceia ce și-a dorit cel mai mult pentru comunitatea pe care o administrează. Primarul localității Carahasani, Ștefan Vodă - Vladislav Cociu a efectuat un pas important pentru viitorul acesteia prin implementarea proiectului ”Reabilitarea infrastructurii drumului în s. Carahasani - oportunități sporite pentru dezvoltarea economică pentru Zona de Sud a Republicii Moldova (Ștefan Vodă)”.

”Îndată ce a fost creată Agenția de Dezvoltare Regională Sud, instituție responsabilă de implementarea în teritoriu a politicii de dezvoltare regională, am fost invitat la sediul Agenției și am fost informat despre obiectivele și prioritățile Strategiei de Dezvoltare Regională Sud și despre procedura de aplicare a proiectelor la Fondul Național de Dezvoltare Regională. Tot atunci am cunoscut angajații ADR Sud, care au dat dovadă de profesionalism în aplicarea cererii de finanțare în cadrul apelului de propuneri de proiecte la FNDR lansat de MDRC și m-au asigurat de susținere. Mi-am dorit extraordinar de mult ca în s. Carahasani să fie creată o infrastructură rutieră viabilă. Reabilitarea unei porțiuni de drum de 3,18 km. urma să aibă un impact esențial asupra dezvoltării economice asupra întregii Regiuni de Sud-Est a RM”.

Acest drum a fost renovat preponderent din sursele FNDR din care au fost alocați peste 13 mln. lei. Cu suportul considerabil al angajaților ADR, cu implicarea Consiliului Raional Ștefan Vodă, a primăriei s. Antonești și a primăriei s. Caplani, toți trei parteneri în cadrul proiectului, s-a reușit implementarea acestuia. ”Până când s-a obținut finanțarea din FNDR, am efectuat proiectul tehnic, pentru care Consiliul Raional Ștefan Vodă a contribuit cu 180-000 lei, apoi s-a elaborat nota conceptuală care desigur că a suferit mai multe modificări. Aici vreau să subliniez rolul ADR Sud care ne-a oferit recomandări de îmbunătățire a cererii de finanțare. Când am văzut proiectul aprobat prin Hotărâre de Guvern în Documentul Unic de Program, am zis că nu în zadar am parcurs atâtea drumuri! Acum pot să afirm cu siguranță – da, obiectivele au fost atinse! ”.

De infrastructura rutieră reabilitată în cadrul acestui proiect beneficiază nu doar locuitorii satelor Antonești, Carahasani și Caplani, dar și agenții economici din această zonă: fabrica de vin Carahasani-Vin, ferma de producere a laptelui, SRL Carahasani – Agro - unul dintre cei mai mari agenții economici din Regiunea Sud, precum și participanții la piața agricolă din această regiune. În Carahasani exista un centru de artizanat care are ca scop dezvoltarea și promovarea valorilor naționale și o dată în 2 ani are loc festivalul internațional Ecofolc, la care participă diverse colective din RM și de peste hotarele țării. În acest sens, o infrastructură rutieră bună asigură dezvoltarea și promovarea Regiunii în întregime.

„Pentru locuitorii satului Carahasani, avantajul principal al implementării proiectului îl constituie drumul renovat. Localitatea a devenit mai atractivă nu doar pentru turiști ci și pentru agenți economici din regiune. În Carahasani activează producători de cereale, producători struguri de viță de vie, specifică acestei zone, bazine acvatice. De asemenea sunt producători de lactate, crescători specializați de porcine, ovine. Iar un drum nou înseamnă mai multe oportunități, astfel se dezvoltă economia și agroturismul. Aș dori neapărat să colaborez din nou cu ADR Sud, deja pe alte proiecte - am planuri, perspective, sper să fie și posibilități ” .

Implementarea Programului Regional Sectorial în RDS

Managementul deşeurilor din RDS discutat la cea de a 5-a şedinţă, în Cahul

La Cahul, a avut loc şedinţa nr. 5 a grupului de lucru pe proiect (GLP) în zona 3 de management al deşeurilor din Regiunea de Dezvoltare Sud, care cuprinde raioanele Cahul, Cantemir şi Taraclia. La aceasta au participat membrii GLP, din cele trei raioane, reprezentanţii Ministerului Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor, reprezentanţii Agenţiei de Dezvoltare Regională Sud şi reprezentanţi ai proiectului GIZ/MSPL. De asemenea, la şedinţă au fost şi primarii nou aleşi din or. Cahul, or. Taraclia, s. Cania, or. Cantemir, precum şi reprezentanţii UTA Găgăuzia.

Obiectivul şedinţei grupului de lucru pe proiect (GLP) a fost cel de a informa membrii acestuia, despre activităţile realizate în perioada aprilie - iulie 2015, precum şi de a stabili paşii următori. În acest context, au fost discutate şi analizate următoarele aspecte:

- prezentarea progresului înregistrat în lunile aprilie-iulie 2015 în realizarea Studiului de Fezabilitate şi în Evaluarea Impactului asupra Mediului în Zona Managementului Deşeurilor din RDS;
- includerea unei părţi din UTA Găgăuzia în Zona 3 de Management al deşeurilor şi dezvoltarea în acest sens a EIM;
- iniţierea montării structurii instituţionale;
- cooperare inter-municipală
- solicitarea suportului APL pentru a aproba HCL privind participarea la proiect;
- implementarea procedurii de EIM
- implicarea APL, a populaţiei în examinarea documentaţiei ce ţine de EIM (informarea lor, atragerea lor în dezbateri publice, consultări);
- implementarea mecanismelor de aprobare a SF şi implementare a proiectului de execuţie.

Au mai fost abordate următoarele subiecte:

- aspecte instituţionale privind gestionarea sistemului de management integrat al deşeurilor şi anume - cadrul legislativ, situaţia actuală privind gestiunea serviciului de salubrizare, cadrul instituţional al proiectelor din Sistemul de Management Integrat al Deşeurilor, care sunt opţiunile privind delegarea operării;
- aspecte de ordin financiar, parte importantă al acestui sistem, precum structura de finanţare şi stabilirea tarifelor, efectuarea unei analize financiare, evaluarea costurilor de achiziţii, indiciile de suportabilitate;
- procedura Evaluării Impactului asupra Mediului, etapele acesteia precum şi planul de lucru asupra acesteia;
- importanţa schimbării destinaţiei terenurilor în zona 3 de management al deşeurilor din Regiunea de Dezvoltare Sud şi progresul realizat, monitorizarea procedurii de schimbare a destinaţiei terenului.

S-a decis ca toate instituţiile implicate să acţioneze în comun în vederea îndeplinirii planului de lucru privind procedura de evaluare a impactului asupra mediului.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Implementarea Programului Regional Sectorial în RDS

Şedinţa nr. 2 a Grupului de Lucru per Proiect în sectorul Aprovizionare cu Apă și Canalizare din raionul Cahul

În cadrul proiectului "Modernizarea Serviciilor Publice Locale", domeniul de intervenție 2, "Planificarea şi Programarea Regională", a fost stabilit un obiectiv care ține de eficientizarea serviciilor publice în domeniul Alimentării cu Apă şi Canalizării (AAC), inclusiv optimizarea nivelului calității acestor servicii prin acțiuni de modernizare în conformitate cu standardele europene.

În acest sens, au fost efectuate 7 ateliere de lucru, în urma cărora au fost instituționalizate 2 Grupuri de Lucru per Proiecte, pentru Regiunea de Dezvoltare Sud.

Participanți la şedinţă au fost reprezentanții ADR Sud, Consiliul Raional Cahul, reprezentanții APL implicați în proiect, GIZ/MSPL.

Prezentarea rezultatelor obținute în procesul elaborării studiului de fezabilitate în baza Conceptului de Proiect Viabil Cahul, stabilirea pașilor următori în elaborarea studiului de fezabilitate a constituit obiectivul şedinţei de lucru.

Primarul de Cahul, Nicolae Dandiș a subliniat în urma ședinței :"Astăzi, am avut posibilitatea să cunosc primarii și partenerii din cele 3 sate implicate în proiect - Crihana, Manta, Roșu, fapt ce este important din punct de vedere al familiarizării asupra anumitor lucruri ce se desfășoară în cadrul acest proiect. Aș dori să aduc sincere mulțumiri echipei ADR Sud pentru implicare și desigur echipei GIZ pentru că facilitează accesul la apă de calitate cetățenilor raionului Cahul".

În urma ședinței s-a decis - echipa experților GIZ/MSPL va continua elaborarea studiului de fezabilitate pentru or. Cahul, satele Cotihana și Pașcani conform volumului de lucru agreat în cadrul ședinței.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Sprijin pentru formarea profesională a antreprenorilor

La Cotihana, Cahul a avut loc cea de-a 5-a Şedinţă a grupului de lucru regional privind susţinerea sectorului privat în Regiunea de Dezvoltare Sud, componenta „Acordarea suportului complementar sectorului privat", desfășurată în cadrul proiectului Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova, finanțat de GIZ.

Prin ședinţa grupului de lucru regional s-a urmărit formarea de competenţe în domeniul achizițiilor publice și sau discutat următoarele subiecte - prezentarea activităților întreprinse pe parcursul trimestrului II al anului 2015 în cadrul componentei "Suportul complementar pentru sectorului privat" , prezentarea planului de acțiuni pentru trimestrul III, 2015, conceptul evenimentelor propuse şi aprobarea planului de activităţi pentru trimestrul III, 2015.

Tot în cadrul ședinței, au fost menționate temele pentru următoarele seminare de instruire pentru sectorul privat:

- Succesul în achiziţii publice prin optimizarea întreprinderilor;
- Experiența de lucru cu partenerii în consorții (asocieri). Căutarea partenerilor;
- Prevederile legale autohtone ce ţin de reglementarea asocierilor;

Grupul de lucru a fost constituit din reprezentanții ADR Sud, reprezentanții camerelor de comerț din Regiunea Sud, reprezentanții GIZ-SEQUA, Directorul asociației Patronale Cahul, Membru CRD Sud și totodată reprezentantul sectorului privat.

Pe lângă această întrunire, în cadrul seminarelor pentru sectorul privat, anterior, au fost discutate următoarele subiecte - drepturile și obligațiile autorităților contractante și a operatorilor economici în cadrul procedurilor de achiziție, evaluarea procedurii de achiziție, studiu de caz în baza unor proceduri reale de achiziții publice, contestația, prezentarea Ghidului în achiziții publice.

Prin proiectul Modernizarea Serviciilor Publice Locale în Republica Moldova, prin componenta „Acordarea suportului complementar sectorului privat", GIZ a reușit să stimuleze agenții economici din Regiune la participarea procedurii de achiziții publice. Prin acțiuni și consultare profesională proiectul vine în sprijinul agenților economici.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Dezvoltarea capacităților actorilor de Dezvoltare Regională

Agenții economici din Regiunea Sud instruiți în achiziții publice

Achizițiile publice din nou au fost discutate în cadrul seminarului "Oportunitățile sectorului privat prin optimizare și asociere", acesta fiind petrecut la Cimișlia, cu implicarea agenților economici, reprezentanții APL- urilor din Regiunea Sud, precum și partenerilor GIZ, SEQUA și echipa de la CCI.

Tuturor participanților la seminar li s-a oferit un ghid pentru sectorul privat "Achiziții Publice în RM", care a fost elaborat pentru a oferi un sprijin companiilor private, ce doresc implicarea în procesul de achiziții publice și concentrarea asupra aspectelor ce țin de participarea operatorilor economici în cadrul licitațiilor publice.

Pe parcursul seminarului au fost abordate următoarele module: succesul în achiziţii pe baza exemplului din Germania, Legea Europeană cu privire la Achiziţii, valorificarea contractelor, ocolirea superficialităţilor legate de dreptul cu privire la achiziţiile publice - cele mai des întâlnite erori şi modalitatea de evitare a acestora, despre modificarea ofertelor, precum și despre acțiunile ce trebuie întreprinse în cadrul procesului de licitație, particularităţile acordului de asociere utilizat în procedurile de achiziţie publică, aspectele legale locale privind asocierea.

Suportul complementar pentru sectorul privat este acordat de compania de consultanţă SEQUA, în parteneriat cu Camera de Comerţ şi Industrie a Republicii Moldova (CCI) și filialele locale. Evenimentele au loc cu sprijinul financiar al Guvernului Germaniei, oferit în cadrul proiectului „Modernizarea serviciilor publice locale în Republica Moldova", implementat de Agenţia de Cooperare Internaţională a Germaniei (GIZ), în parteneriat cu Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor (MDRC) şi Agenţiilor de Dezvoltare Regională (ADR) Nord, Centru şi Sud.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Interviu

*De curând va fi selectată o nouă componență a **Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud.** Ce este de fapt un Consiliu regional și care sunt atribuțiile acestuia? Care este componența și ce decizii se iau la acest nivel? La aceste întrebări ne răspunde dna.* ***Tatiana Aramă, şef secţie Planificare Strategică şi Programare ADR Sud.***

Ce este un Consiliu Regional pentru Dezvoltare?

Consiliul Regional pentru Dezvoltare(CRD) este definit prin Legea 438 din 28.12.2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova (art.7) ca pe o structură funcţională deliberativă la nivelul regiuni de dezvoltare, fără personalitate juridică, care are drept scop coordonarea şi promovarea obiectivelor politicii de dezvoltare regională la nivel local.

Care este componența CRD –ului?

Consiliul Regional este format în baza principiului parităţii între reprezentanţii autorităţilor administraţiei publice, pe de o parte, şi reprezentanţii sectorului privat şi societăţii civile, pe de altă parte.

În componenţa Consiliului Regional intră:

a) reprezentanţii autorităţilor administraţiei publice locale, desemnaţi din oficiu:

- preşedinţii de raioane;
- câte un primar din fiecare raion, delegat de către asociaţia primarilor;

b) reprezentanţii sectorului privat şi a societăţii civile (câte 1 din fiecare raion), selectaţi pe bază de concurs desfășurat de Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor.

Astfel în CRD Sud avem 32 membri, dintre care 8 președinți de raioane, 8 primari, 8 reprezentanți ai sectorului privat și 8 reprezentanți ai societății civile. Rezultă că fiecare raion este reprezentat în CRD Sud de 4 persoane.

Care sunt atribuțiile unui Consiliu Regional pentru Dezvoltare ?

Atribuțiile CRD sunt stipulate atât în Legea 438 din 28 decembrie 2006 privind dezvoltarea regională în Republica Moldova, cât și în HG nr. 127 din 8 februarie 2008 cu privire la măsurile de realizare a legii nominalizate. Aceasta din urmă aprobă regulamentul cadru al CRD. Conform prevederilor acestor două acte normative, CRD are un șir de atribuții ce țin de domeniile: planificare strategică, proiecte de dezvoltare regională, monitorizarea și evaluarea politicilor de DR, promovarea regiunii și atragerea investițiilor, etc.

Mult ca atât, CRD este instituția care:

- coordonează şi monitorizează procesul de elaborare a Strategiei de dezvoltare regională şi a planului operaţional, determină direcțiile prioritare pentru strategie;
- participă la selectare și aprobă lista proiectelor care sunt incluse în POR;
- aprobă planurile de activitate ale ADR și monitorizează implementarea acestora;
- reprezintă RD și o promovează în cadrul diverselor activități;
- realizează un șir de atribuții specifice în vederea susținerii dezvoltării regiunii și implementării politicii statului în acest domeniu în regiunea de dezvoltare;

Care este funcția și contribuția sectorului Privat la luarea deciziilor? Iar a societății civile?

În primul rând și reprezentanții sectorului privat și a sectorului asociativ, de rând cu reprezentanții autorităților publice din regiune, sunt membri CRD. În acest context atribuțiile acestora sunt identice și reies din atribuțiile consiliului stabilite prin actele normative corespunzătoare. Alt lucru este că fiecare în parte, ca reprezentant al unui segment anume (privat sau civil) are cunoștințe aprofundate a domeniului pe care îl reprezintă, cunoaște problemele specifice sectorului și poate contribui la rezolvarea acestora.

Continuare la pag. 10

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

Interviu

Cum are loc alegerea preşedintelui şi vicepreşedintelui CRD?

Art. 11 din HG 127, prevede desemnarea preşedintelui şi vicepreşedintelui Consiliului Regional pentru Dezvoltare din rândul membrilor - reprezentanţi ai autorităţilor publice locale, după o consultare prealabilă cu Ministerul Dezvoltării Regionale şi Construcţiilor. Alegerea are loc prin vot direct al membrilor consiliului.

În baza cărui document are loc activitatea consiliului?

Consiliul regional activează în baza Regulamentul CRD, iar acesta este elaborat în baza Regulamentului cadru al CRD (anexa 2 la HG 127 din 08.02.2008).

Ce subiecte de obicei sunt discutate în cadrul şedinţelor CRD?

Ca regulă, subiectele discutate în cadrul CRD țin de activitatea Agenției de Dezvoltare Regională. În acest context în cadrul ședințelor CRD sunt aprobate documentele de planificare strategică, SDR și POR, PRS, planurile de activitate ale agenției și bugetele de funcționare a acesteia. Tot în cadrul ședințelor CRD sunt audiate rapoartele de activitate a agenției, precum și alte rapoarte de monitorizare și evaluare a proiectelor de dezvoltare regională și a documentelor de politici. CRD este implicat direct în procesul de selectare a proiectelor în cadrul apelurilor de propuneri de proiecte organizate ca regulă o dată la 3 ani. De aceia în perioada desfășurării apelurilor se discută la ședințele CRD și procedurile de selectare a proiectelor care urmează a fi incluse în POR.

Ce tip de relaţii trebuie să fie în cadrul Consiliului?

În cadrul Consiliului trebuie să predomine o atmosferă de cooperare, înțelegere și conlucrare pentru a asigura o viziune agreată de majoritatea membrilor consiliului asupra problemelor abordate în cadrul ședințelor CRD. Nu trebuie să uităm că dezvoltarea regională presupune cooperare pentru dezvoltare, în acest sens chiar dacă membrii consiliului reprezintă raioanele care i-au delegat în acest consiliu, ei trebuie să aibă o viziune și o abordare regională.

La întrebări a răspuns Tatiana Aramă,
șef secție planificare strategică și programare ADR Sud.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

ADR SUD recomandă:

Cum scriem un unui proiect de succes?

Pentru obținerea fondurilor în vederea realizării anumitor activități este necesar de a elabora proiecte investiționale bine structurate și fezabile. Însa scrierea acestor proiecte, oricât de ușoară ar părea, presupune o muncă de anvergură bazată mai întâi de toate pe motivație și spirit de echipă.

Știm bine ca anumite proiecte obțin finanțare, dar din păcate există și proiecte care obțin un punctaj mult prea mic pentru a fi aprobate. De ce anumite proiecte intră în categoria proiectelor de succes iar altele reprezintă un adevărat eșec?

Începând cu această ediție a buletinului, ADR Sud va efectua o serie de articole care vor instrui pas cu pas în scrierea proiectelor, vor arăta erorile frecvente, vor reflecta acțiunile concrete.

Astfel, mai întâi de toate definim un proiect - Proiectul reprezintă o serie de activităţi organizate, desfăşurate în vederea atingerii unor obiective predefinite, care necesită resurse şi efort şi care reprezintă o întreprindere unică, pe baza unui buget şi a unui program bine stabilit. În alți termeni, un proiect este o idee de îmbunătățire a unei stări de lucruri. Munca depusă în cadrul unui proiect nu este permanentă, proiectul încetându-şi existenţa după ce a fost realizat.

Un proiect este produsul final al unui proces participativ care implică activităţi complexe de documentare şi analiză: realizarea unor studii şi cercetări, organizarea discuţiilor, analiza de politici şi proceduri, pregătirea unor

documente tehnice, stabilire de parteneriate ş.a. Este important ca fiecare aplicant să înţeleagă că etapa de scriere a unui proiect este precedată de o perioadă de documentare.

Înainte de a începe a scrie un proiect ADR Sud vă recomandă:

- Identificați problema sau situația ce necesită a fi ameliorată/soluționată. Problema trebuie să afecteze un grup țintă, bine determinat. Trebuie să existe anumite cauze care o generează și să identificați aceste cauze. De asemenea, trebuie să fiți atenți la formularea enunțului problemei, pentru că va ajuta în definirea ulterioară a scopului și obiectivelor proiectului;
- Identificați grupul țintă și al beneficiarilor proiectului. Grupul țintă este format din grupul de persoane care sunt afectate de problema pe care doriți să o soluționați. Beneficiarii proiectului sunt numai acele persoane care vor beneficia în mod direct de rezultatele proiectului. Numai o parte din grupul țintă va intra în contact direct cu beneficiile generate de proiect;

Continuare pag.12

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

ADR SUD recomandă:

Înainte de a începe a scrie un proiect ADR Sud vă recomandă:

- Stabiliți un scop bine definit, concis și concret, care să denote rezultatele ce doresc a fi atinse și nu metodele prin care acestea vor fi atinse. Scopul proiectului este foarte important deoarece trebuie să transmită finanțatorului rezultatele proiectului și stadiul în care se va afla problema după finalizarea proiectului.

- Pentru a realiza scopul este necesar de a formula o serie de obiective, iar pentru acestea, activități ce urmează a fi planificate.

În următoare ediție a buletinului vom informa despre specificul proiectelor de dezvoltare regională.

- Studiaţi, cercetați și informați-vă domeniul pentru care vreţi să obţineţi finanţare. Informația menține situația.
- Alegeţi cu atenţie un consultant bun. E foarte important să aveţi un consultant profesionist care să vă îndrume pe tot parcursul proiectului, de la etapa de scriere până la cea de demarare. Acesta vă va pune la dispoziţie documentaţia necesară şi vă va informa cu privire la aspectele legislative. Alegerea consultantului trebuie să aibă la bază experienţa dovedită a acestuia pe linia de finanţare a domeniului în care se încadrează proiectul.
- Colaboraţi cu echipa de proiect. Selectați o echipă experimentată și devotată proiectului, care va asigura buna desfășurare a acestuia.

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86

ADR Sud vă invită la Festivalul Strugurelui la Cimişlia!

Duminică, 23 august 2015, va avea loc cea de-a III-a ediţie a Festivalului Strugurelui cu genericul „Măria sa Strugurele - de 3 ani la Cimişlia", organizat în parteneriat cu Ministerul Agriculturii şi Industriei Alimentare şi Asociaţia Producătorilor şi Exportatorilor Strugurilor din Moldova, care se va desfăşura în or. Cimişlia.

Festivalul este dedicat promovării producătorilor de struguri pentru masă, are ca obiectiv dezvoltarea acestei ramuri şi identificarea perspectivelor de comercializare a strugurilor, inclusiv prin exportarea lor în alte ţări.

La eveniment vor participa producători şi exportatori de struguri pentru masă din Republica Moldova, savanţi din domeniu, producători de utilaje pentru procesarea strugurilor şi de ambalaje, producători de material săditor viticol, cât şi meşteri populari, cu expoziţii tematice, şi colective artistice din ţară.

În cadrul Festivalului Strugurelui, vor avea loc expoziţii şi degustări a strugurilor pentru masă, va fi organizată o conferinţă ştiinţifică, concursuri tematice, expoziţii cu vânzare a obiectelor confecţionate de meşteri populari, schimb cultural.

Vă aşteptăm cu drag!

Buletinul informativ al Agenției de Dezvoltare Regională Sud este o publicație electronică, expediată tuturor abonaților listei electronice

Agenţia de Dezvoltare Regională (ADR) Sud este o instituţie publică necomercială cu autonomie financiară, creată în anul 2010 cu scopul de a contribui la dezvoltarea social-economică echilibrată în cele 8 raioane componente ale Regiunii Sud (Cimişlia, Basarabeasca, Leova, Căuşeni, Ştefan Vodă, Cantemir, Taraclia, Cahul). Agenția este principala instituție de nivel regional, alături de Consiliul Regional de Dezvoltare (CRD) Sud, care are responsabilitatea și autoritatea elaborării strategiei și implementării politicilor de dezvoltare regională.

ACRONIME

DUP—Documentul Unic de Program
FNDR—Fondul Național de Dezvoltare Regională
MDRC—Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor
RDS—Regiunea Dezvoltare Sud
GIZ—Agenția de cooperare Internațională a Germaniei
MSPL—Modernizarea Serviciilor Publice Locale
EIM—Evaluarea Impactului Mediului
SF—Studiu de Fezabilitate

www.adrsud.md e-mail:adrsud@gmail.com
tel./fax: 0241 262 86